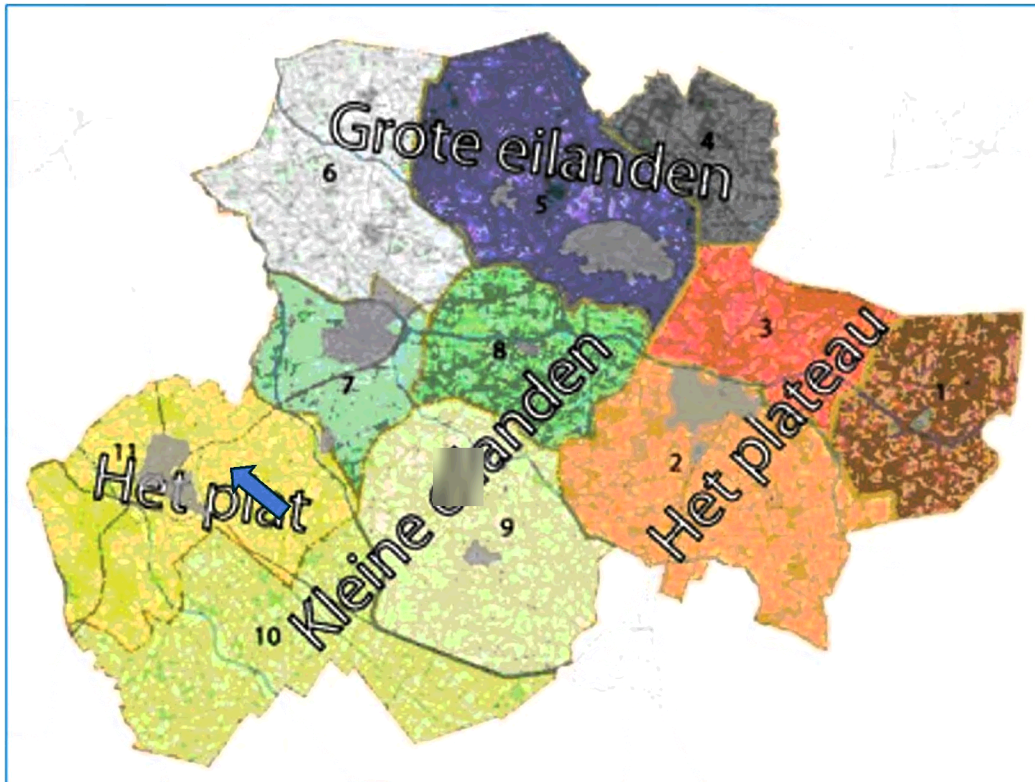

Bijlage 1a: Toelichting bij erfinpassing Kaapdijk 3 - 3a

Landschap en omgeving

Historisch landschap

De planlocatie aan de Kaapdijk 3/3a is gelegen binnen het landschapsensemble van “Het plat” rondom de kern van Ruurlo. Dit gebied kenmerkt zich door oude bouwlanden. Dit landschapstype wordt gekenmerkt door rechte (zand)wegen en ontginningswegen.

Afbeelding 1: de ligging van de planlocatie binnen deelgebied “Het plat” (Landschapsontwikkelingsplan Berkelland).

Van de traditionele ontginningspatronen en beplantingsvormen is weinig gespaard gebleven als gevolg van ruilverkavelingen en daarop volgende intensivering en schaalvergroting.

In de navolgende afbeeldingen 2 en 3 is de structuur van de oude essen en verkaveling in het landschap in de omgeving van Ruurlo duidelijk te zien.

Afbeelding 2 en 3: links de ligging van de planlocatie in het historische landschap, circa 1920. Rechts de ligging in het landschap rond 1950 (bron, kadaster, topotijdreis).

Huidig landschap

Zoals duidelijk blijkt uit de afbeeldingen 2, 3 en 4 is veel landschappelijke beplanting in de omgeving van het huidige erf in de loop der jaren verdwenen. De landschappelijke beplanting beperkt zich globaal tot de beplanting langs de Kaapdijk en een bosje aan de zuidoostkant grenzend aan de planlocatie.

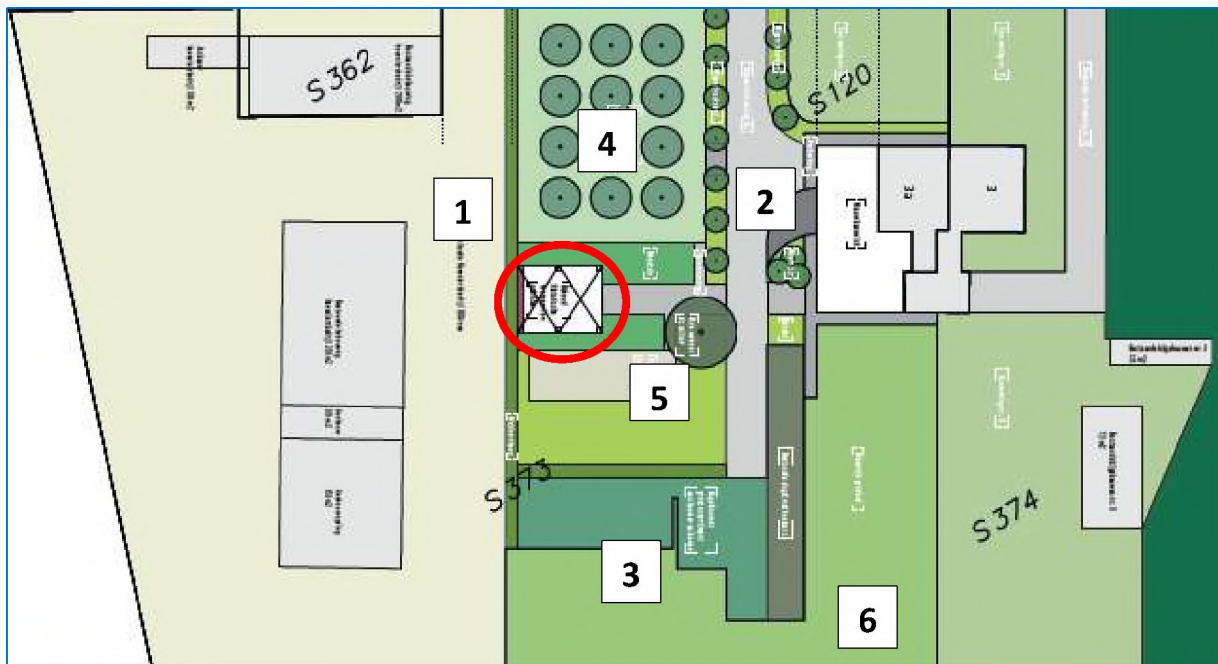

Afbeelding 4: ligging van de planlocatie op de huidige topografische kaart (bron, kadaster)

Voorgestelde inpassing

Met betrekking tot de gewenste plannen worden de volgende landschapversterkende elementen voorgesteld:

1. De aanleg van een meidoornheg langs de toegangsweg hoveniersbedrijf (circa 80 m.);
2. De aanleg van een rij knotwilgen langs inrit Kaapdijk 3a (ca. 10 stuks);
3. De aanleg van een vogelbosje (ca. 200 m²);
4. De aanplant van een hoogstamboomgaard (12 stuks).
5. De aanplant van een solitaire walnoot;
6. Bloemrijk grasland achter nr. 3a (circa 1.000 m²)

Afbeelding 4: schematische weergave toekomstige erfopzet

Van de te slopen bestaande schuur (zie afbeelding 4, rode cirkel) blijven, in overleg met de gemeente Berckelland, de gebinten en de voorgevel behouden. Deze zijn interessant als broedgelegenheid voor bijvoorbeeld uilen en zwaluwen.

Aanleg voorgestelde elementen

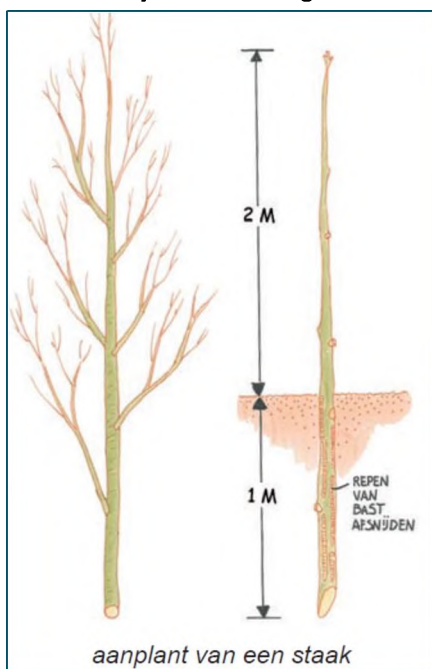
Ad.1 Aanleg meidoornheg

De voorgestelde scheerheg met meidoorn naast het oprit naar het hoveniersbedrijf kan het best in 2 rijen en in 3-hoeksverband (zie ook figuur 6) worden aangeplant. Deze meidoornheg wordt over een lengte van circa 80 meter aangelegd. Hierbij wordt een onderlinge afstand in de rij van 0,50 meter aangehouden. Ook tussen de rijen wordt een afstand van 0,50 meter aangehouden. Totaal worden circa 300 meidoorn geplant. Hierdoor ontstaat een volle, robuuste heg.

Ad. 2 Knotwilgen

Voor het planten van knotwilgen kunnen eenvoudig, zogenaamde wilgenstaken van circa 5 cm doorsnede worden gebruikt. Deze kunnen worden verkregen tijdens snoeiwerkzaamheden van knotwilgen in de buurt van de plantlocatie. Hiervoor worden relatief rechte wilgentakken met een lengte van circa 3 meter uitgezocht. Om de wortelvorming van de staak te bespoedigen kunnen er van het ondergrondse deel enkele repen schors worden geschild. De staken worden van hun zijtakken ontdaan en door middel van een grondboor op een diepte van circa 1 meter – maaiveld geplant.

Als onderlinge plantafstand wordt 5 à 6 meter gehanteerd. Er worden circa 10 knotwilgen geplant. Zodra er in het voorjaar nieuwe scheuten aan de staak groeien worden deze verwijderd. De bovenste scheuten blijven staan en gaan de kruin vormen.

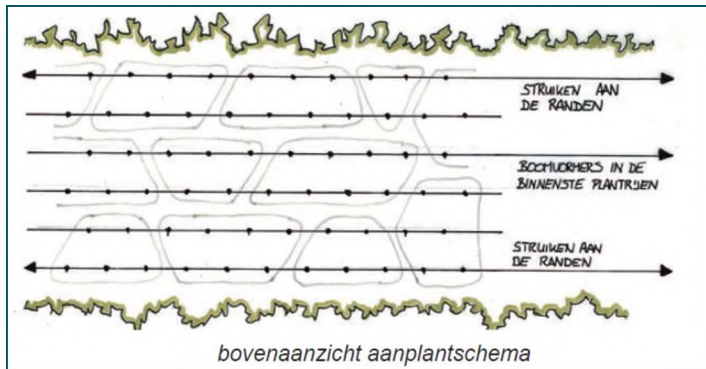

Afbeelding 5: het planten van een wilgenstaak (bron St. Landschapsbeheer Gelderland)

Ad.3 Vogelbosje

Het aan te planten vogelbosje bestaat uit circa 3 rijen gemengde streekeigen beplanting. Deze rijen worden in zogenaamd 3-hoeksverband op een onderlinge afstand van 1,5 meter geplant. De voorgestelde soorten kunnen zijn: kardinaalsmuts (struik), hondsroos (struik), veldesdoorn (boom/ struik), meidoorn (boom/ struik), gelderse roos (struik) en sprokehout (struik). Als boomvormers kunnen lijsterbes, eik, es of zwarte els worden gebruikt.

Dit plantmateriaal kan in zogenaamd 2- tot 3-jarig bosplantsoen-formaat (circa 0,6 - 0,8 meter) worden geplant. Dit verhoogd de kans op het aanslaan van het plantgoed. Het voorgestelde vogelbosje heeft globaal een oppervlakte van 200 m². In totaal wordt hier circa 120 – 130 stuks bosplantsoen in de genoemde soorten geplant.

Afbeelding 6: een nieuw vogelbosje wordt in zgn. driehoek-verband geplant (bron St. Landschapsbeheer Gelderland).

Ad. 4 Hoogstamboomgaard

Een hoogstamboomgaard is een karakteristiek landschapselement en wordt aangelegd met bomen waarvan de eerste takken op minimaal 1,8 m boven maaiveld zitten. Het is aan te raden om te kiezen voor oude rassen. Deze zijn veelal minder gevoelig voor ziekten.

Bij appelbomen kan een onderlinge plantafstand van 8-10 meter worden aangehouden. Andere soorten als kers of pruim kunnen op kortere onderlinge afstand van 6-8 meter worden geplant.

Het is verder verstandig een boompaal te gebruiken en de jonge bomen te beschermen tegen vraat door (klein)vee dat eventueel onder de boomgaard graast.

Ad. 5 Solitaire walnoot

Op het erf van Kaapdijk 3a wordt tussen de bestaande woning en de gewenste schuur voorgesteld om een solitaire walnoot aan te planten. Deze boom dient, afhankelijk van het kluitformaat, in een ruim plantgat te worden geplant. Maak tevens gebruik van een boompaal.

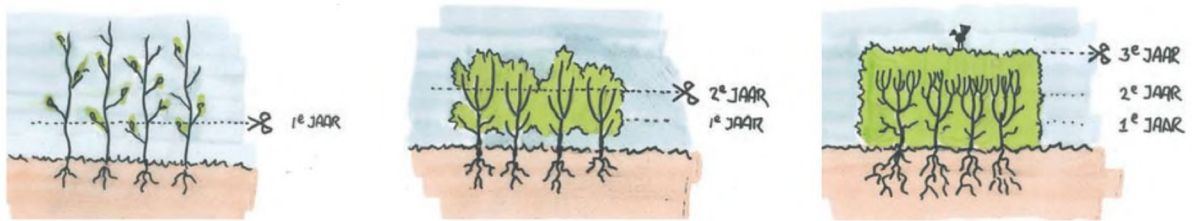
Ad. 6 bloemrijk grasland

Het grasland achter Kaapdijk 3a wordt door maaibeheer omgevormd tot bloemrijk grasland.

Beheer voorgestelde elementen

Meidoornheg

Om een scheerheg mooi vol en dicht te laten uitgroeien is het zinvol om deze direct na aanplant voor de helft in te korten. Vervolgens kan in het 2de jaar een derde van de hoogte terug gezet worden. Daardoor gaan de onderlinge planten meer uitlopers vormen (zie onderstaande illustratie). Heeft de heg vervolgens na 2 a 3 jaar de gewenste hoogte bereikt dan kan de scheerheg het best 2 maal per jaar (in mei-juni en september) worden geschoren.

Afbeelding 7: beheer van een scheerheg na aanplant

Knotwilgen

Knotwilgen kunnen, afhankelijk van de groeisnelheid, eens in de 4 tot 6 jaar in de winterperiode worden geknot. Dit vindt bij voorkeur gefaseerd plaats, i.v.m. behoud van nectar voor wilde bijen.

Daarbij worden alle aanwezige takken op de kruin, op enkele centimeters van de stam, afgezaagd. Het dikke vrijkomende hout kan als brandhout worden afgevoerd. Het dunnere takhout kan in een takkenril worden verwerkt (zie afbeelding 10).

Afbeelding 8: het knotten van wilgen (bron: internet)

Vogelbosje

Een aangeplante vogelbosje kan het best worden beheerd door middel van zogenaamd hakhoutbeheer. Daarbij wordt (een gedeelte van) het vogelbosje, afhankelijk van de groeisnelheid, eens in de circa 7 tot 15 jaar afgezet. Dit houdt in dat, alle aanwezige struiken en bomen, op een hoogte van 10-20 cm boven

de grond worden afgezaagd. De achterblijvende stobben zullen het komend voorjaar uit zichzelf weer gaan uitlopen.

Afbeelding 9: verschil in leeftijdsopbouw van een vogelbosje waarop hakhoutbeheer wordt toegepast (bron St. Landschapsbeheer Gelderland).

Het dikke hout, dat vrijkomt bij het afzetten, kan worden afgevoerd als brandhout en het dunne tophout kan in takkenrillen (zie afbeelding 10) tussen de stobben worden gepakt. Hiermee wordt extra schuil- en foerageergelegenheid voor vogels en wild gecreëerd. Zorg er hierbij wel voor dat de afgezaagde stobben (welke weer uit moeten gaan lopen), voldoende licht krijgen.

Afbeelding 10: voorbeeld van een takkenril (bron St. Landschapsbeheer Gelderland)

Hoogstamboomgaard

Bij het onderhoud en beheer van hoogstambomen wordt onderscheid gemaakt tussen vormsnoei en onderhoudssnoei. Vormsnoei is nodig om de boom de voor zijn soort typische hoogstamvorm te laten krijgen. Bij onderhoudssnoei worden minder vitale (zieke?), minder vruchtdragende takken verwijderd. Daarmee blijven de hoogstambomen vitaal en blijven ze jarenlang vruchten dragen.

Solitaire boom

Laat de nieuw aangeplante solitaire boom in eerste instantie vrij groeien. Eventueel kan door een visuele beoordeling worden gezien of onderhoudssnoei nodig is. Een walnoot laat zich het best snoeien in de

periode van september tot eind december. Dit voorkomt het zogenaamde bloeden, doordat de sapstroom bij deze boomsoort vroegtijdig op gang komt.

Bloemrijkgrasland

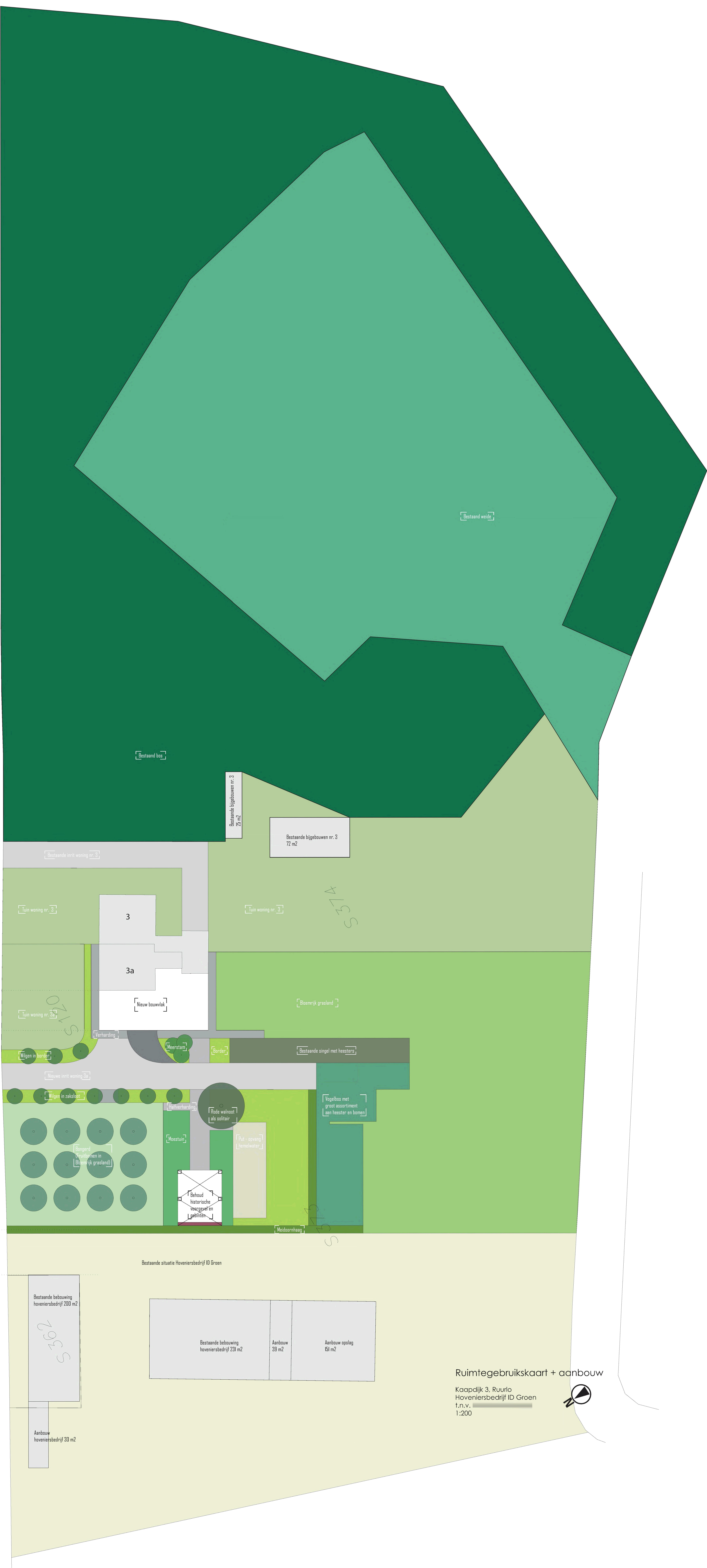
Bloemrijk grasland kan het best één tot twee keer per jaar worden gemaaid. Maaisel wordt afgevoerd. Maai jaarlijks steeds in dezelfde periode. Door een constant beheer wordt een stabiele bloemrijke vegetatie verkregen, doordat soorten zich in de vegetatie kunnen vestigen en handhaven. Als er nog veel voedingsstoffen in de grond zitten, is het nodig in de eerste jaren een stevig maaibeheer toe te passen om goed te verschrallen. Vaak is twee keer maaien noodzakelijk. Extra ruige of snelgroeïende delen in het terrein kunnen nog vaker gemaaid worden.

Eventueel kan worden gekozen om het bloemrijke grasland 'gefaseerd' te maaien. Daarmee wordt bloeispreiding gegenereerd. Dit is niet alleen tijdens het zomerseizoen van belang, maar juist ook in het najaar.

Kaapdijk

6.00
30.00
7.00

S16

Ruimtegebruikskaat + aanbouw

Kaapdijk 3, Ruurlo
Hoveniersbedrijf ID Groen
t.n.v.
1:200

Advies

Van :

Datum : 3-3-2021

Onderwerp : Advies landschappelijke inpassing/erfinrichting Kaapdijk 3 - 3a

Zaaknummer :

- Het landschappelijk inpassingsplan is akkoord; het terugbrengen van kleinschalige structuren op en rond het erf is goed verwerkt ten aanzien van het landschapstypen en cultuurhistorie.
- Graag ook de hoeveelheden/aantallen aangeven van de landschapselementen bij de nummering, bijvoorbeeld wat is de grootte van het vogelbosje, lengte van de meidoornhaag etc.
- Het beheer van de knowilgen graag gefaseerd knotten dit ter behoud van nectar voor wilde bijen in ieder voorjaar.
- Beheer van het vogelbosje ook gefaseerd afzetten in periode van 7-15 jaar ipv 7-10 jaar. Dit zorgt voor meer rust in het vogelbosje en hogere biodiversiteitswaarden.
- Ook het beheer van het bloemrijk grasland aangeven en aanduiden in de toelichting.